

PRIPREMA ZA OGLEDNI ČAS IZ NASTAVNOG PREDMETA - PRIRODA

OSNOVNI PODACI

Ime i prezime	Selma Mahmić
Pozicija	Nastavnica razredne nastave
Škola	Osnovna škola "Kiseljak 1" Bilalovac

SPECIFIČNI PODACI

Razred:	V
Nastavni predmet	Priroda
Nastavna oblast	Biljke
Nastavna jedinica	<i>28. Grada biljke</i>
Tip časa	Ponavljanje nastavnog sadržaja
Nastavne metode i strategije rada	<ul style="list-style-type: none"> • Metoda usmenog izlaganja • Metoda razgovora • Metoda demonstracije
Nastavni oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Frontalni rad • Individualni rad • Rad u paru
Nastavna sredstva	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovna nastavna sredstva (tabla, kreda, sveske, ljepilo, makaze, bojice, markeri), • Plakat – križaljka, • Zadaci za parove, sedam različitih plakata na kojima su različiti zadaci, • Nastavni list – kviz znanja, • Nastavni list za zadaću.
Cilj časa	Ponoviti i utvrditi stečena znanja o životnim zajednicama, biljkama kao proizvođačima hrane i kisika, građi biljaka i ulozi pojedinih biljnih organa.

ZADACI ČASA

Obrazovni	<ul style="list-style-type: none"> • Ponoviti naučeno o mikroskopu i biljnoj ćeliji. • Ponoviti naučeno o građi i ulozi biljaka, ponoviti o građi i ulozi korijena, stabla i lista, utvrditi stečena znanja i pripremiti se za pismenu provjeru znanja.
Odgojni	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje pozitivnog odnosa prema zadatku, radnih navika, razvijanje svijesti o važnosti biljaka, razvijanje interesa za njegovanje biljaka, razvoj ekološke svijesti kod učenika, razvijanje kulture slušanja i govorenja, razvijanje smisla za saradnju i komunikaciju. • Čuvanje biljnog svijeta u okruženju, učestvovanje u akcijama uzbudjivanja biljaka u školi i školskom dvorištu.

Funkcionalni	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje mišljenja, pamćenja, logičkog zaključivanja, njegovanje radozonalosti, razvijanje percepcije, opažanja i razmišljanja, razvoj sposobnosti pamćenja bitnih pojedinosti razvoj pažnje, koncentracije i misaonih operacija kod učenika, osposobljavanje učenika za stvaralačku primjenu stečenih znanja. • Razlikovanje biljnog od životinjskog svijeta, pravljenje jednostavnijih klasifikacija biljaka opisivanje građe korijena, izdanka, stabla i lista, povezivanje već stečenih znanja i iskustava sa materijom koja se obrađuje.
---------------------	--

UVODNI DIO ČASA/SATA

Pozdravljam prisutne.

Pripremila sam križaljku (Prilog broj 1). Pravilo: jedan učenik bira broj, ja mu čitam pitanje i učenik/ca nudi rješenje/odgovor jednu ili dvije riječi sa određenim brojem slova.

1. Upravlja radom ćelije. (6 slova) - JEZGRO
2. Sprava koja više od 1000 puta povećava sliku vrlo sitnih okom nevidljivih dijelova. (9 slova) - MIKROSKOP
3. Žive ćelije imaju sposobnost koju nazivamo dijeljenje ili ... (5 slova) - DIOBAA
D
4. Povećava predmet koji posmatramo desetak puta. (4 slova) - LUPA
5. Ime i prezime engleskog matematičara i fizičara koji je prvi napravio mikroskop. (9 slova) - ROBETRT HUK
6. Biljni organizmi građeni od velikog broja ćelija nazivamo... (12 slova) - VIŠEĆELIJSKI
7. Sve biljke od jednostavnih algi, mahovina pa sve do ogromne sekvoje građene su od... (12 slova) - BILJA ĆELIJA
8. Dio mikroskopa, razlikujemo makro - veliki i mikro - mali ... (5 slova) - VIJAKK
9. Objekat ili predmet koji smo pripremili za posmatranje mikroskopom zove se mikroskopski ... (8 slova) - PREPARAT

RJEŠENjE KRIŽALjKE: **GRAĐA BILJKE**

GLAVNI DIO ČASA/SATA

Najavljujem cilj nastavnog časa: "Kroz križaljku ponovili smo o MIKROSKOPU I BILjNOJ ĆELIJI, a u nastavku časa ćemo ponoviti o GRAĐI BILJKE. Pišem naslov na tabli, a učenici/ce pišu u svoje sveske.

Ponovit ćemo o građi biljke, dijelovima biljke, sjemenki i kljanju, građi i ulozi korijena, građi i ulozi stabla te građi i ulozi lista kako bismo se pripremili za test koji je sljedeći čas.

Radit ćete u parovima. Svaki par ima različit zadatak.

I PAR

Grada i dijelovi biljke

Biljke prema građi dijelimo na: _____ i _____.

Biljke koje imaju samo biljno tijelo steljku nazivamo _____. (Zalijepite sliku biljke koja ima samo steljku.)

Biljke koje imaju biljne organe korijen, stablo i list nazivamo _____.
(Zalijepite sliku biljaka koje imaju biljne organe.)

Označi dijelove biljke cvjetnice. Svaki biljni organ ima svoju ulogu, a vi ih rasporedite i zalijepite na odgovarajuće mjesto:

- Proizvodi hranu za sva živa bića. Kroz njega biljka diše.
- Drži biljku uspravnom. Kroz nju prolaze voda i hranjive tvari.
- Učvršćuje biljku u tlu. Upija vodu i hranjive tvari iz tla.
- Razvija se iz cvijeta. U sebi sadrži sjemenke iz kojih će kasnije narasti nova biljka.
- Služi za razmnožavanje. Iz njega se razvija plod.

(Prilog broj 2)

II PAR

Izdanak

Izdanak se sastoji iz _____, _____, _____.

Glavni dio izdanka je _____.

Izdanak može biti _____ i _____.

Nadzemni izdanak koji je mekan i zelen nazivamo _____.

Tvrdi izdanak koji nije zelen nazivamo _____.

Tri tipa podzemnog izdanka su: _____, _____, _____. (Zalijepite slike.)

(Prilog broj 3)

III PAR

Klijanje sjemenke

1. U latice cvijeta zalijepite slike biljke kako klijira.

2. (Sredina cvijeta)

Mlada biljka se razvija iz _____.

Razvoj biljke iz klice nazivamo _____.

Vanjski uslovi klijanja su: _____, _____,

_____.

Unutarnji uslovi klijanja su: _____, _____ i _____.

_____.

(Prilog broj 4)

IV PAR

Sjemenka

1. Označi dijelove sjemenke graha.

- korjenčić klice, izdanak (stabalce), pupoljak, kotiledoni.

2. Klicine lističe nazivamo _____ / _____.

Biljke koje imaju jedan kotiledon nazivamo
_____/_____.

(Zalijepite slike biljaka koje imaju jednu supku.)

Biljke koje imaju dva kotiledona nazivamo
_____/_____.

(Zalijepite slike biljaka koje imaju dvije supke.)

Klica je zaštićena _____ u kojima je i _____ potrebna za klijanje mlade biljke.

(Prilog broj 5)

V PAR

Građa i uloga korijena

1. Na slici označite dijelove korijena.
2. Kako raste korijen? Šta korijen čuva/štiti dok je u zemlji? Obilježite na slici.
3. Imenujte vrste korijena. Zaokružite korijen koji je spremište hrane i koji služi kao hrana životinjama i čovjeku.
4. Napišite šta je uloga korijena.
(Prilog broj 6)

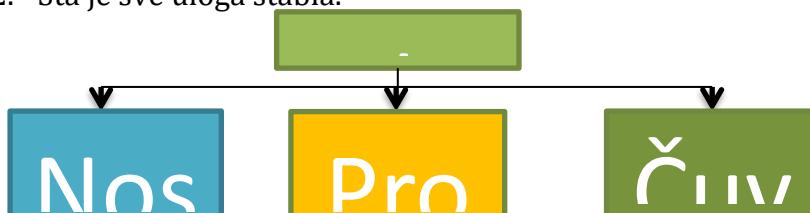
VI PAR

Građa i uloga stabla

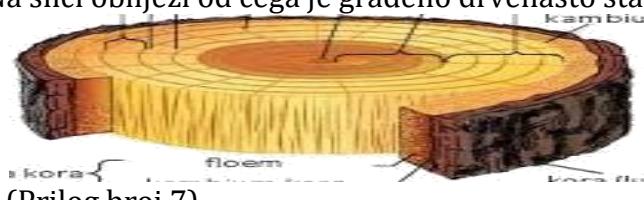
1. Stablo je _____

Može biti _____ i _____.

2. Šta je sve uloga stabla.

3. Na slici obilježi od čega je građeno drvenasto stablo.

(Prilog broj 7)

VII PAR

Građa i uloga lista

1. Obilježite dijelove lista.
2. Listovi koji maju samo jednu lisnu plojku na peteljci nazivamo _____. (Zalijepi slike)
3. Listovi koji imaju na peteljci više odvojenih lisnih plojki/površina nazivamo _____. (Zalijepi slike)
4. Neki listovi nemaju peteljku pa su za stablo pričvršćeni osnovom lisne plojke tzv. rukavcem, npr. _____ i _____.
5. Poveži.

Mrežasta nervatura
Paralelna (usporedna)
nervatura lista

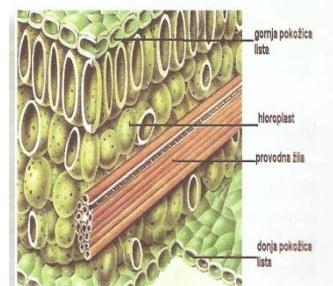

lista Monokotiledoni

Dikotiledoni

6. Unutrašnja građa lista. Označi dijelove.

7. Sićušni otvor, između ćelija donje pokožice, koji imaju ulogu razmjene gasova (kisika i ugljendioksida) te ispuštanje suvišne vode nazivamo _____.
8. Uloga lista
9. Opadanje lista (može i usmeno objašnjenje ukoliko nemate dovoljno vremena da napišete)
10. Preobražaj lista u _____, _____, _____.
(Zalijepite slike i napišite naziv preobražaja.)
(Prilog broj 8)

Učenici/ce u paru rade zadatke. Obilazim svaki par, dajem im dodatne upute za rad i objašnjenje zadataka. Navodim ih na rješenja zadataka.

Napomena: Ukoliko ovom času iz nekih razloga ne prisustvuje jedan učenik, dva ili više postoji mogućnost da će jedan učenik sam raditi zadatke, ili ako nedostaju dva učenika jedan od sedam zadataka radit ćemo zajedno na tabli.

Nakon isteka predviđenog vremena za rad u parovima, odlažu markere, olovke i dr. i slušaju jedni druge. Parovi prezentiraju svoje rade pred cijelim razredom. Ako nisu neki zadatak znali uraditi, odgovoriti, rješenje će ponuditi učenici koji znaju odgovor ili ako niko od učenika/ca ne zna podsjetiti će ih šta je odgovor ili rješenje zadatka. Ukoliko su nešto pogrešno uradili, ispraviti ćemo to zajedno. Rade postavljamo na tablu ili zid.
Pohvala za urađeno.

ZAVRŠNI DIO ČASA/SATA

Sada radite sami i provjeravate koliko ste naučili i zapamtili o građi biljke.

Pripremila sam KVIZ ZNANJA (Prilog broj 9).

KVIZ ZNANJA sadrži 15 pitanja/ tvrdnji na koje vi dajete odgovor sa DA ili NE. Odgovorit ćete sa DA ako je tvrdnja tačna, a sa NE odgovorit ćete ako tvrdnja nije tačna. Pitanja se nalaze na listu papira. Svaki učenik će dobiti svoj list papira.

Potrebno je upisati ime. Čitam pitanje po pitanje i dajem dovoljno vremena da učenici zaokruže odgovor.

Kada odgovorimo na sva pitanja, rade zamijene učenici koji zajedno sjede, uzimaju crvenu bojicu i bilježe tačne odgovore koje im ja saopštavam.

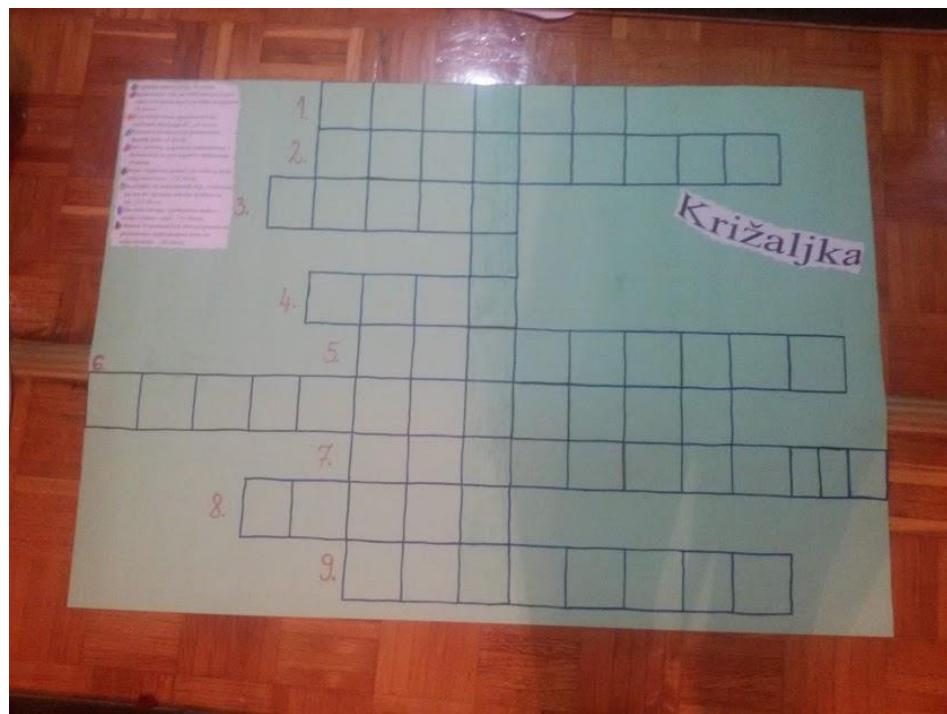
Učenici/ce koji/e imaju sve odgovore tačne (Prilog broj 10) za pokazano znanje dobijaju diplomu. (Prilog broj 11)

Dijelim učenicima/ama nastavni list za zadaću.

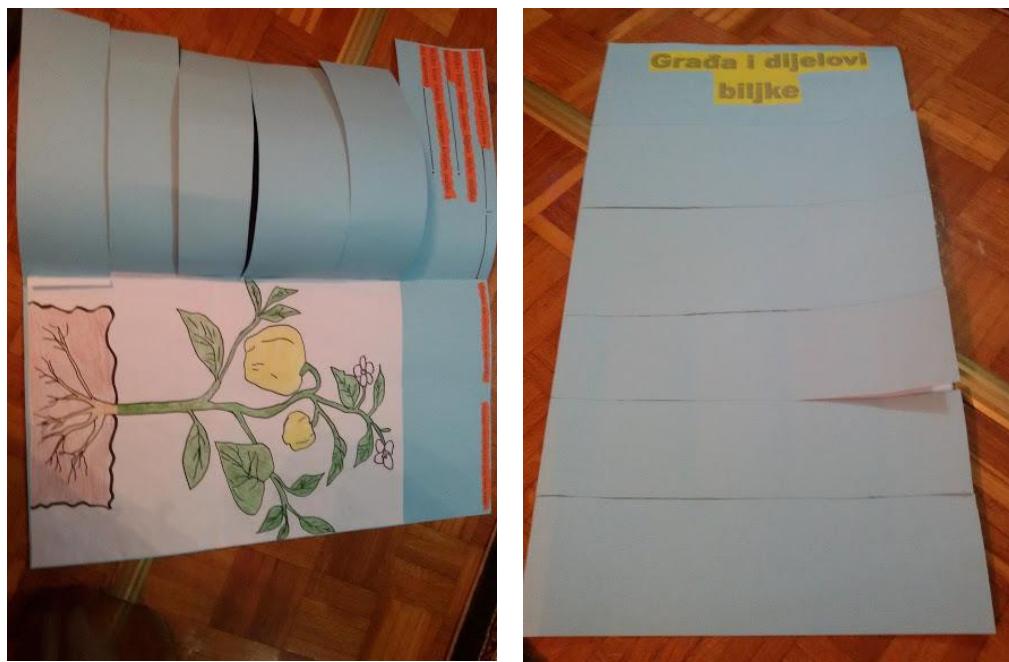
PRILOG/ZI

1.	Križaljka
2.	Građa i dijelovi biljke
3.	Izdanak
4.	Klijanje sjemena
5.	Građa i uloga korijena
6.	Sjemenka
7.	Građa i uloga stabla
8.	Građa i uloga lista
9.	Diploma
10.	Kviz znanja
11.	Rješenja kviza

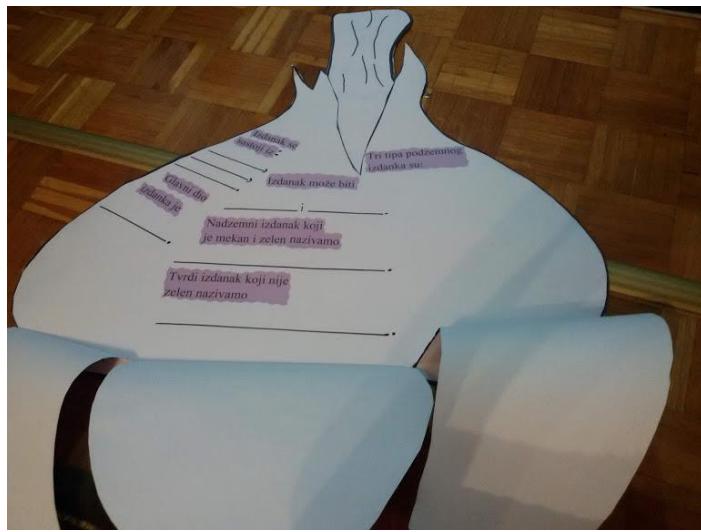
Prilog broj 1 – Križaljka

Prilog broj 2 – Građa i dijelovi biljke

Prilog broj 3 – Izdanak

Prilog broj 4 – Klijanje sjemena

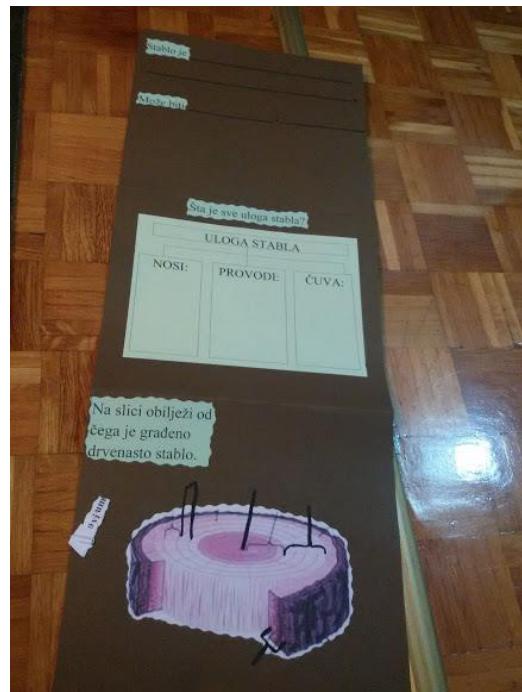
Prilog broj 5 – Građa i uloga korijena

Prilog broj 5 - Sjemenka

Prilog broj 7 – Građa i uloga stabla

Prilog broj 8 – Građa i uloga lista

Prilog broj 11 – Diploma

Prilog broj 9 – Kviz znanja

SRETNO!

1.	Najrazvijenije među sjemenjačama su biljke cvjetnice.	DA	NE
2.	Neke biljke imaju jednostavnu, a neke složenu građu.	DA	NE
3.	Izdanak koji je mekan i zelen nazivamo drvenasti izdanak.	DA	NE
4.	U stablašice ubrajamo alge.	DA	NE
5.	Gomolj ili krtola je podzemni izdanak đumbira.	DA	NE
6.	Unutarnji uslovi klijanja su toplota, zrak i vлага.	DA	NE
7.	Monokotiledoni ili jednosupnice imaju dva kotiledona.	DA	NE
8.	Ćelije korijena u vršnom dijelu štiti korijenska kapa.	DA	NE
9.	Glavna uloga korijena je upijanje vode sa mineralnim tvarima iz tla.	DA	NE
10.	Uloga stabla je da čuva rezerve hrane.	DA	NE
11.	Neki listovi nemaju peteljku i za stablo su pričvršćeni rukavcem.	DA	NE
12.	Mrežastu nervaturu lista imaju dikotiledoni.	DA	NE
13.	List se može preobraziti u bodlje.	DA	NE
14.	Sićušni otvor, između ćelija donje pokožice, koji imaju ulogu razmjene gasova (kisika i ugljendioksida) te ispuštanje suvišne vode nazivamo supke.	DA	NE
15.	Složeni listovi imaju na lisnoj peteljci više odvojenih lisnih površina.	DA	NE

Prilog broj 10 - Rješenje "KVIZA ZNANjA"

1.	DA
2.	DA
3.	NE (Izdanak koji je mekan i zelen nazivamo zeljasti izdanak.)
4.	NE (U stablašice ubrajamo mahovinu, paprat, biljke sjemenjače, cvjetnice.)
5.	NE (Gomolj ili krtola je podzemni izdanak krompira.)
6.	NE (Unutarnji uslovi klijanja su da je biljka zrela, ne previše stara i zdrava.)
7.	NE (Monokotiledoni ili jednosupnice imaju jedan kotiledon.)
8.	DA
9.	DA
10.	DA
11.	DA
12.	DA
13.	DA
14.	NE (Sićušni otvori, između ćelija donje pokožice, koji imaju ulogu razmjene gasova (kisika i ugljendioksida) te ispuštanje suvišne vode nazivamo PUČI ILI STOME.)
15.	DA